

FIDELITAT ALS ORÍGENS

«**Q**ui perd els orígens perd identitat». Editorial Claret ha estat sempre molt sensible a aquest pensament. Per això, el seu fons editorial, reflecteix una triple realitat: Catalunya, el poble cristià i l'alliberament d'Amèrica del Sud.

La Col·lecció «*Pompeu Fabra*» respon a la primera realitat: des d'«*Escriviu bé el català*» de Vicenç Codina (1936) fins a la 5ª edició del «*Nou diccionari de la llengua catalana*» d'en Xuriguera amb 42.000 exemplars editats i la 12ª edició d'«*Els verbs catalans conjugats*» del mateix autor, hi ha, certament, un llarg recorregut de servei. Autors com Caralt («*Parleu bé el català*» - 12ª edició), Casanoves («*Parleu bé el català II*») i «*Escriviu bé el català II*»), Ferret («*Parleu més bé el català*»), Soler amb un llibret interessantíssim («*Gràcia i desgràcia de les traduccions literals*»), Merenciano-Ricart («*Vocabulari automobilístic*») i Miravittles («*Diccionari general de barbarismes i altres incorreccions*», molt pràctic) han escrit tenint molt present els perills de la situació actual per a la nostra llengua, que En Manuel Casanoves expressava així en el pròleg de «*Parleu bé el català II*»: «...i ara, en canvi, quan el català és permès i fins obligatori a l'escola, quan milers de nois i noies porten les quatre barres a la bufanda, als elàstics i a la samarreta, quan parlar en català no demana cap esforç ni heroicitat, és esborronador el nombre dels nostres infants i joves, nascuts a Catalunya i de pares catalans, que renuncien a l'ús de la pròpia llengua fins i tot quan parlen entre ells.»

Voldríem aturar-nos una mica i parlar d'En Joan Baptista Xuriguera. I volem fer-ho per dos motius: per la seva vàlua personal —poc reconeguda al nostre país— i per la seva important col·laboració amb Editorial Claret. Autor de novel·les, teatre, poesia, assaig, diccionaris, versions del francès i, sobretot, treballador incansable

d'un ideal: Catalunya. Permeteu-me recordar les paraules que en Josep M. Poblet va dir de l'obra i personalitat de J. B. Xuriguera amb motiu de l'homenatge que li tributà el Centre Comarcal Lleidatà: «...Es tracta d'un treballar constant, una hora darrera l'altra, un any seguit d'un altre, tenint únicament per lema servir un ideal que ho diu tot: Catalunya. En aquest neguit, en aquesta fallera, cadascun d'aquests escriptors aporta el seu concurs, el seu saber, la seva voluntat i, gairebé sempre, sense esperar-ne la recompensa com no sigui la del deure acomplert. Xuriguera és un d'aquests i per això, en definitiva, és un home útil al nostre poble. I ho és d'una manera senzilla, ensens que heroica, sense esgarips ni gestos més o menys teatrals; en algunes ocasions cremant-se els ulls fins les primeres llums de l'alba per acabar de posar en ordre la lletra d'un diccionari, per fer correccions, per aclarir una data històrica que se li ha demanat, on ni tan sols constarà el seu nom... Xuriguera ho sap pla bé tot això...: que els ideals s'han de servir sense segones intencions i sense voler passar la factura.»

Paraules aquestes que són extensives, i les volem fer en justícia, als autors esmentats més amunt i a tots aquells que amb el seu treball estan fent possible la incorporació de les noves generacions a la parla dels seus pares o del país que els ha acollit.

La col·lecció «*Els Daus*», especialment, sintetitza la segona fidelitat. Perquè, com diu En Josep Faulí, «quan es donava aquell 'boom' dels anys 60, uns claretians varen anar recollint energies per quan aquell 'boom' es desinflés fer acte de suplència... L'autor d'aquella època, ¿quina editorial l'hagués publicat ara? Aquelles històries de barris obrers haguesin sortit a Nova Terra, en Bonhoeffer al llibre d'en Nopal, Congar hagués aparegut a Estela...

però, tot això, ha desaparegut... ara són a la col·lecció «*Els Daus*» en una funció integradora i continuadora...» I en feia un resum sintètic, ara: «...Així, doncs, podríem dir que l'obra més important és la del canonge Cardó, la més detonant «*La Història de Catalunya*» d'en Ferret; la més original, sens dubte, «*Subjecte*» d'en Xirínacs; la més interessant «*Tres poetes i Déu*» d'en Gomis; la més universal podria ser «*Tenir o ésser*» d'en Fromm...»

La tercera fidelitat té en compte la realitat que s'està produint a Amèrica del Sud, on nuclis, cada vegada més amplis, de cristians prenen una actitud conforme a la teologia de l'alliberament. Per això, editorial Claret té preferència per **Leonardo Boff**, peoner d'aquesta teologia («fill d'una dona del poble, d'un poble de l'Amèrica Llatina, i per tant analfabeta de lletres, però docta en l'escola de la vida»), que porta ben endins tots els sofriments d'aquell continent. Els seus llibres («*Jesucrist llibertador*», «*Passió del Crist, passió del món*», «*L'Home Nou*», etc.), són una lectura de l'Evangeli amb ulls sud-americans. Amb el seu ofici de pensador i escriptor abona, decidit, aquesta gran experiència, genuïna d'Amèrica del Sud: les Comunitats de Base.

En acabar aquesta ressenya, feta a corre-cuita, no voldríem oblidar un petit llibret que hem titulat «*El cavaller Sant Jordi*». Se'n surt, de la nostra manera normal de fer llibres. Poti-poti de biografia, còmic, retallable, joc, ofereix, a grans i petits, un punt de vista original sobre Sant Jordi, avui. Amb tota la realitat històrica i llegendària que tingui. L'autor, Francesc Bofill, ha trobat la mesura justa. ■■

Pep Martínez
Editorial Claret